

„După plecarea magilor, iată îngerul Domnului se arată în vis lui Iosif, zicând: Scoală-te, ia Pruncul și pe mama Lui și fugi în Egipt și stai acolo până ce-ți voi spune, fiindcă Irod are să caute Pruncul ca să-L ucidă. Și sculându-se, a luat, noaptea, Pruncul și pe mama Lui și a plecat în Egipt. Și au stat acolo până la moartea lui Irod, ca să se îplinească cuvântul spus de Domnul, prin proorocul: „Din Egipt am chemat pe Fiul Meu”. Iar când Irod a văzut că a fost amăgit de magi, s-a mâniat foarte și, trimițând a ucis pe toți pruncii care erau în Betleem și în toate hotarele lui, de doi ani și mai jos, după timpul pe care îl aflase de la magi. Atunci s-a împlinit ceea ce se spusese prin Ieremia proorocul: "Glas în Rama s-a auzit, plângere și tânguire multă; Rahela își plânge copiii și nu voiește să fie mângâiată pentru că nu sunt". După moartea lui Irod, iată că îngerul Domnului s-a arătat în vis lui Iosif în Egipt, Și i-a zis: Scoală-te, ia Pruncul și pe mama Lui și mergi în pământul lui Israel, căci au murit cei ce căutau să ia sufletul Pruncului. Iosif, sculându-se, a luat Pruncul și pe mama Lui și a venit în pământul lui Israel. Și auzind că domnește Arhelau în Iudeea, în locul lui Irod, tatăl său, s-a temut să meargă acolo și, luând poruncă, în vis, s-a dus în părțile Galileii. Și venind a locuit în orașul numit Nazaret, ca să se îplinească ceea ce s-a spus prin prooroci, că Nazarinean Se va chema”.

(Matei II, 13-23)

Sărbătoarea de astăzi este trecută în calendar sub Soborul sau Adunarea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu adică adunarea (de slujbă) a credincioșilor în cinstea Preasfintei Fecioare. Aceasta are loc a doua zi de Crăciun – 26 decembrie, potrivit regulii după care, a doua zi după marile praznice, se face pomenirea acelor persoane sfinte care au luat parte la eveniment. Este o sărbătoare ce datează cel puțin din secolul V, originea ei fiind pusă în legătură cu Sinodul III Ecumenic. Sfintele Evanghelii de la Matei și Luca, completându-se reciproc vorbesc despre nașterea Domnului ca eveniment încadrat în istorie spre deosebire de Sfântul Evanghelist Ioan care arată obârșia Cuvântului – Fiul întru început, înainte de a exista noțiunea de timp. Avem așadar zugrăvită o icoană a Nașterii Domnului în care minunea, divinul, supranaturalul este prezent prin Fiul lui Dumnezeu în primul rând dar și prin Maica Domnului. Pentru că vorbim în primul rând despre un act de smerenie, de iubire din partea lui Dumnezeu care pentru a noastră mântuire S-a întrupat, dar în același timp trebuie să ne gândim și la Fecioara Maria, urmașă a Evei, cea care s-a învrednicit de a ține în brațe pe Creatorul lumii.

Evenimentul Nașterii Domnului ține de partea supranaturală, de cea care nu poate fi înțeleasă prea ușor prin rațiune dar în același timp prin credință îl putem accepta cu ușurință. Eliminarea tainei din această sărbătoare ar aduce totul la sensul de cotidian, de firesc și implicit ar șterge orice implicație în sens spiritual al Întrupării Mântuitorului. El ar deveni pur și simplu un om deosebit, cu calități taumaturgice, o personalitate în decursul istoriei pentru care au murit fără sens un număr impresionant de oameni.

Acceptând nașterea mai presus de fire a lui Dumnezeu în istorie, faptul că El S-a făcut asemenea nouă afară de păcat, primim în aceeași măsură și faptul că Fecioara Maria este Născătoare de Dumnezeu, că ea a fost fecioară în timpul zămislirii, înainte de naștere, în timpul nașterii și după naștere după cum afirma Fericitul Augustin. Nașterea feciorelnică este de fapt o concepere virginală pentru că nu există nicio urmă de sexualitate în aducerea pe lume de către Fecioara Maria a Fiului lui Dumnezeu. Sfântul Duh nu este cum am putea crede la prima vedere un consort divin, ci puterea creatoare, generativă a lui Dumnezeu, care împlinește în pântecul Fecioarei o taină „fără de sămânță”. Această învățătură despre modul nașterii Domnului este una ce depășește orice putere a rațiunii noastre limitate și în sine este o problemă de credință, afirmată dar mai ales confirmată de experiența de viață a popoarelor creștine. Părintele Vasile Mihoc scria foarte frumos despre această sărbătoare „Chipul Maicii Domnului din icoana evanghelică a Nașterii este pentru noi un luminos exemplu. Ea ne învață, în primul rând, să nu ne mulțumim a rămâne în marginea acestei icoane, pentru cei care nu urcă mai sus de nivelul întrebărilor fără răspuns. Învățăm apoi de la Maica Domnului că integrarea în taina mântuirii începe cu acceptarea plină de credință a minunii coborârii Fiului lui Dumnezeu în chip de Om și se desăvârșește prin împlinirea plină de dăruire a rolului pe care Dumnezeu ni-l atribuie în planul Său. Căci oricât de înaltă și duhovnicească este taina mântuirii noastre, ea cere contribuția noastră de slujire în lume. Atotputernicia Domnului și premenenta Sa prezență și lucrare în viața lumii nu fac nicidecum zadarnică slujirea noastră, ci aceasta este absolut necesară, așa cum necesară a fost slujirea pe care Maica Preacurata a adus-o Fiului ei”.

Tot în această zi este pomenit și Sfântul Nicodim de la Tismana. Despre viața sa înainte de a sosi în Țara Românească avem puține informații. Nașterea lui este plasată de istorici în prima jumătate a secolului XV în cetatea Prilepac (Serbia) din tată valah și mamă cu origini sârbe. Având înclinații spre viața monahală a mers în muntele Athos la Mănăstirea Hilandar unde a primit o formație teologică din punct de vedere intelectual completată de viața duhovnicească. A fost hirotonit preot și ales egumen al acestei mănăstiri însă după o perioadă a ales să meargă în sudul Dunării în regiunea Cladova unde a organizat o comunitate de călugări. În jurul anului 1366 a trecut în nordul Dunării, pe pământ românesc stabilindu-se la început la Vodița, unde organizează o comunitate monahală. După 10 ani, în împrejurări istorice datorate conflictelor externe, înființează Mănăstirea Tismana, care și-a legat numele pentru totdeauna. În afară de Vodița și Tismana, mai multe mănăstiri românești îl revendică drept ctitor al lor: Prislop, Gura Motrului și Vișina. Calitățile sale de bun organizator al vieții monahale, apărător al dreptei-credințe au fost completate și de cultura teologică. Avem de la el un Tetraevanghel ce datează din 1405-1406. Mitropolitul Tit Simedrea, cercetător al vieții sfântului afirma ca acesta și-a petrecut ultimii ani retrăgându-se în singurătate. A trecut la cele veșnice în data de 26 decembrie 1406, fiind înmormântat la Mănăstirea Tismana. Datorită vitregiei vremurilor, mai târziu moaștele sale au fost așezate la un loc tainuit. O mică parte din ele s-au dus în Macedonia, iar degetul arătător de la mâna dreaptă se păstrează în biserica Mănăstirii Tismana. „Cercetatu-ne-ai pe noi de sus Mântuitorul nostru, Răsăritul Răsăriturilor, și cei din întuneric și din umbră am aflat adevărul: că din Fecioară S-a născut Domnul”

Soborul Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu Sfântul Nicodim de la Tismana

Scris de Alexandru Lucian

Duminică, 25 Decembrie 2011 22:48 - Ultima actualizare Duminică, 25 Decembrie 2011 23:01

Pentru SighetOnline, Alexandru Lucian, student la Facultatea de Teologie din Iasi